

IZVAJANJE KONVENCIJ MEDNARODNE ORGANIZACIJE DELA

1. KONVENCIJA ŠT. 81. O INŠPEKCIJI DELA V INDUSTRIJI IN TRGOVINI, 1947

Pravna podlaga: Uredba o ratifikaciji Konvencije št. 81 o inšpekciji dela v industriji in trgovini (Ur.l. SFRJ-MP, št. 5/1956)

Konvencija št. 81 o inšpekciji dela v industriji in trgovini zahteva, da mora biti inšpekcija za delo obveščena o nezgodah pri delu in o primerih poklicnih bolezni ter ji nalaga, da v svojem letnem poročilu med drugim objavi tudi statistiko ugotovljenih prekrškov in izrečenih sankcij, statistiko nezgod pri delu ter statistiko poklicnih obolenj.

Pravna podlage za izvajanje konvencije v RS:

- Zakon o delovnih razmerjih (Ur. l. RS št, 42/2002, 103/2007),
- Zakon o javnih uslužbencih („ZJU“ Ur. l. RS, št 63/2007-UPB3, 65/2008),
- Zakon o javni upravi (ZDU“, Ur. l. RS, št. 113/2005-UPB4, 48/09),
- Zakon o inšpekcijskem nadzoru („ZIZ“, Ur. RS, št. 43/2007- UPB1)

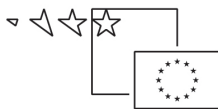
Pristojnosti inšpektorata za delo v zvezi z izvajanjem konvencije:

Inšpektorat za delo opravlja nadzor na izvajanjem zakonov, drugih predpisov, **kolektivnih pogodb** in **splošnih aktov**, ki urejajo delovna razmerja, zaposlovanje delavcev doma in v tujini, sodelovanje delavcev pri upravljanju, stavke ter varnost delavcev pri delu.

Inšpektorat za delo pri svojem delu sodeluje z drugimi inšpekcijami in drugimi pristojnimi organi.

Notranja organiziranost inšpektorjev za delo:

- inšpekcija nadzora delovnih razmerij,
- inšpekcija nadzora varnosti in zdravja pri delu,
- socialna inšpekcija.

Inšpektor za delo lahko z odločbo prepove delodajalcu opravljanje delovnega procesa oziroma uporabo sredstev za delo do odprave nepravilnosti, če pri inšpekcijskem nadzorstvu ugotovi:

- 1da delodajalec ni zagotovil brezhibnih sredstev za delo in ustreznega delovnega okolja ter delovnega procesa, kakor tudi njegove sprotne prilagoditve ob vsaki spremembi v delovnem procesu,
- 2da zaradi sredstev za delo, delovnega postopka, delovnega okolja ali nezavarovanega območja grozi nevarnost za poškodbo ali zdravstveno okvaro delavcev ali delavcev, ki niso prejeli ustreznih navodil.

Delodajalec mora inšpekciji dela takoj prijaviti vsako smrtno poškodbo oziroma poškodbo, zaradi katere je delavec nezmožen za delo, kolektivno nezgodo, nevarni pojav ali ugotovljeno poklicno bolezen.

2. IZVAJANJE KONVENCIJE ŠTEVILKA 155 O VARSTVU PRI DELU, ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN DELOVNEM OKOLJU, 1981

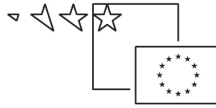
Pravna podlaga: Zakon o ratifikaciji konvencije Mednarodne organizacije dela št. 155 o varstvu pri delu, zdravstvenem varstvu in delovnem okolju (Ur. l. SFRJ - MP, št. 7/1987)

Konvencija v 4. členu določa, da mora država glede na pogoje in prakso po posvetovanju z najbolj reprezentativnimi sindikati in združenji delodajalcev določiti, izvajati in občasno revidirati enotno državno politiko o varnosti in zdravju pri delu.

Pravna podlaga za izvajanje konvencije v Republiki Sloveniji:

- Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Ur. l. RS, št. 56/99 in 64/01).

Zakon določa, da se določbe zakona uporabljajo v vseh dejavnostih za vse osebe, ki so po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter zdravstvenem zavarovanju zavarovane za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni, kakor tudi za vse druge osebe, ki so navzoče v delovnem procesu, razen

tistih dejavnostih, ali delih dejavnosti, v katerih zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu urejajo posebni predpisi.

Za trgovinsko dejavnost velja navedena splošna veljava.

Delavec ima pravico in dolžnost, da se seznanja z varnostnimi ukrepi in ukrepi zdravstvenega varstva ter, da se usposablja za njihovo izvajanje.

Delavec ima pravico odkloniti delo, če:

- ni predhodno seznanjen z vsemi nevarnostmi ali škodljivostmi pri delu ali če delodajalec ni zagotovil predpisanega zdravniškega pregleda,
- mu grozi neposredna nevarnost za življenje in zdravje, ker niso bili izvedeni predpisani varnostni ukrepi,
- dela več kot polni delovni čas oziroma ponoči, če bi se mu v skladu z mnenjem pooblaščenega zdravnika zaradi tega lahko poslabšalo zdravstveno stanje.

Pripravila:
Mija Lapornik
Vodja projekta